



Diginepsy- toimintamalli

www.diginepsy.fi

maila.haltia@lapha.fi



Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguošvlu
Lappi ggyereestvajeemkušvlu
Lappi gue'rrvääjje'me'u'edd

Kuva: Lapin materiaalipankki | Antti Pietikäinen

Taustaa digi-kehittämiselle

- Suomessa varsinkin Lappi edustaa pitkien välimatkojen maakuntia – etä- ja digipalveluita kehitetty jo 20 vuotta.
- Eri alojen erityisosaajia ei ole joka kylässä – heidän tietotaitoaan kuitenkin tarvitaan, jotta ”se oikea väylä” löydetään jokaiselle.
- Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus on valtakunnallinen edelläkävijä sähköisten ja tietoturvallisten etenkin sosiaali- ja (terveys)palveluiden kehittämisessä. Lapin hyvinvointialueella on näin ollen hyvät puitteet edelleen kehittää.
- Lapin diginepsy-klinikka polkaistiin käyntiin w. 2019-2021 ESR-rahoituksella aitoon tarpeeseen.



lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Laapi pyereestváijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Miksi Nepsy-kehittämistä?

- Nepsy-oireisten henkilöiden tunnistaminen on lisääntynyt samanaikaisesti, kun yhteiskunnallinen inklusio-ajattelu on lisääntynyt. ”Ollaan siellä missä muutkin, siispä tukitoimiakin tarvitaan sinne missä muutkin ovat.”
- Kun nepsy-oireiden tunnistaminen ei kuitenkaan ole johtanut niin sanottuihin täsmätukitoimiin, ovat yhteisöt joutuneet vaikeuksiin.
- Yksilön ”hoitamisen” rinnalle tarvitaan vähintään saman verran toimintaympäristöjen vastaantuloa, mukautuksia – tietoa ja taitoa, miten toimia yksilöä ymmärtäen ja tukien.
- Terveys- ja sosiaalialojen näkökulmat ovat edelleen harmillisesti kaukana toisistaan: nepsyjä ei ”paranneta” sairaudenhoidolla vaan hyväksymällä erilaisuus aidosti osana ihmisyyhteisöjä.
- Osaamattomuus neurokirjon kohtaamisessa ja tukemisessa johtaa turhaan ongelmiin kouluissa sekä sosiaali- ja terveystalouksissa.

Uusia matalan kynnyksen digi-palveluita otetaan jatkuvasti käyttöön

Laajemmin levinneitä palveluita:

- Mielenterveystalo.fi
- Pyydä apua –nappi
- Normaali.fi
- Enjaksa.fi
- Tarina-auttaminen

Lapin omia:

- Perhekeskusten verkosto, sähköinen tietopankki
- Lapha.fi/digipalvelut (aiempia kehiteltyjä digipalveluita siirretty Virtu.fi -> Lapha.fi; vahva tekninen digituki tarjolla)
- Rovaniemen kaupungin perheinfo –chat ja nuorteninfo-chat ma-to klo 15-16
- Nepsy-chat Lapin digiNepsy-klinikka torstaisin klo 12-17; tarkoitettu ammattilaisille, perheille tai nepsy-asiakkaille
- Erityislasten Omaiset ry: Neppari-hanke: Nepsy-perheiden tuki, luennot, vertaisryhmät, keskustelutuki

Puhelinpalvelut:

- Rovaniemen perheneuvolan päivystävä ohjaus-, neuvonta- ja ajanvarauspuhelin arkaamuisin
- Palveluohjauspuhelin LKS /lasten ja nuorisopsyk. ma, ke pe klo 9-11

Mihin Lapin diginepsy-klinikka perustettiin

- Neuropsykiatrisen erityisosaamisen saatavuus
- Matalan kynnyksen palvelut, materiaalit ja käytännön vinkit laajalle joukolle
- Etävastaanotot, etäkonsultaatio (myös nepsy-chat), etävalmennus

Koko yhteisö tarvitsee tietoa ja taitoa kohdata erilaisia kanssakumppaneita:

- Ammattilaiset kohtaamiseen, ohjaamiseen, opettamiseen, hoitamiseen, toimintakyvyn arviointiin, kuntoutuksen suunnitteluun, kuntoutukseen
- Lähipiiri tietoa palvelupoluista ja osaamisen eri asteista
- Konsultaatioapua
- Nepsy-kirjon henkilöt itse asiallista tietoa omasta erityisyydestään ja vertaistukea.

TUTUSTU: www.diginepsy.fi



lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Lappi pyereestváijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Paavo 17 v. ja verkosto saivat diginepsy-klinikalta momentasoista tukea

- Epämääräisestä ”ajelehtimisestä” selkeälle palvelupolulle
- Osaamista tukijoukoille
- Ahdistuneisuudesta voimavarakeskeisyyteen ja toiveikkuuteen: jokaisella nepsyllä on oikeus omannäköiseen ja hänelle mielekkääseen elämään.
- Realistisia askelia tulevaisuuteen. Täsmätuki oikea-aikaisesti oikeisiin kohtiin.

-> Koulupudokkaasta lukio loppuun ja haave armeijan käymisestä elää



lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Lappi pyereestváijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Digitaaliset palvelut – hyvä renki mutta huono isäntä

- Vaikka digitalisaatio mahdollistaa osallisuutta
 - vaikkapa syrjäkylillä, jossa ei ole vertaistukea tai asiantuntijoita tai
 - liikuntarajoitteisten ihmisten ja sosiaalisesti arkojen ihmisten kohtaamisissa
- Se voi myös syrjäyttää:
 - eri väestöryhmien välille voi syntyä entistä syvempi kuilu; toiset eivät hahmota, eivät osaa tai ”ei ole niitä pankkitunnuksia” tai laitteita.
 - vaikeaselkoisuus, organisaatiolähtöisyys, vääränlainen vallankäyttö, digislangi on uusi kieli?
- *”Ihmiset joilla on kielellisiä vaikeuksia, ovat vaarassa syrjäytyä ”*
(Leskelä 2019: *Selkokieli – Saavutettavan kielen opas*)



lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lappi buresveadjinguovlu
Laaپی pyereestváijeemkuávlu
Lappi pue'rrvääjjamvu'vdd

Kehittäminen jatkuu! - Vahva sote Lapin hyvinvointialueelle –hanke (VASA2) ottaa koppia

- Neuropsykiatrisen palvelupolun rakentaminen koko elämänkaarelle on tavoitteena. Myös saamenkielisiä nepsy-palveluita kehitetään seuraavat vuodet. Diginepsy-klinikka toimii nepsy-palveluiden ”kotipesänä” ja saavutettavuutta sekä systemaattista työtettä kehitetään.
- Varhaista tunnistamista ja ajoissa auttamista, eri alueilla kehitetään palveluiden koordinoitua, etä-ryhmäkuntoutusohjausta ja etävalmennusta.
- Toivon, että jokainen Suomessa toimiva sote-hanke huolehtii, että sen kehittämä toimintamalli jää elämään ja saa arvoisensa jatkokehittämisen.
- Liian usein hankkeet kulkevat palveluiden ”vierellä” ja elävät omaa elämäänsä, sen sijaan, että aidosti kehitettäisiin yhdessä
- Lapissa hyvä ”nepsy- pohinä”. Laphan johto haluaa olla kehittämisen tukena ja myös THL:n Sujuvat palvelut -kehittämishanke sivuaa nepsy-palveluiden jäsenystä.
- Seuraa kehittämisen tuotoksia www.diginepsy.fi

Kiitos!



Lapin hyvinvointialue
Lapin businessesuunnittelu
Lapin puunjalostuskeskus
Lapin puunjalostuskeskus

Kuva: Lapin materiaalipankki | Aurora Powertrains

